

Datum: 23.1.2007
Številka: 007-2/2007/2

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE

Peter.Pavlin@gov.si

**Zadeva: Pripombe na predlog ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA
O USTAVNEM SODIŠČU**

Vaša številka: 007-314/2006/23 (041202)

Spoštovani!

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) na podlagi 48. čl. Zakona o varstvu osebnih podatkov (Ur. l. RS, št. 86/04 in 113/05, v nadaljevanju ZVOP-1) daje predhodna mnenja ministrstvu, državnemu zboru, organom samoupravnih lokalnih skupnosti, drugim državnim organom ter nosilcem javnih pooblastil o usklajenosti določb predlogov zakonov ter ostalih predpisov z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo osebne podatke.

Pripomba se nanaša na drugi in četrty odstavek 38. a čl. predlaganega zakona:

"(1) Udeleženci v postopku, njihovi zakoniti zastopniki ter pooblaščenci udeležencev se v odločbah in sklepih ustavnega sodišča navedejo s polnim osebnim imenom, z navedbo imena pravne osebe oziroma organa ter z navedbo kraja, kjer imajo prebivališče oziroma sedež.

*(2) Zaradi varstva zasebnosti udeleženca v postopku lahko ustavno sodišče **samo** ali na predlog predlagatelja ali pobudnika odloči, da se v odločbi ali sklepu ne navedejo osebni podatki udeleženca v postopku ali osebni podatki druge osebe. Predlog mora biti vložen hkrati z zahtevo oziroma s pobudo.*

(3) O predlogu iz prejšnjega odstavka odloči ustavno sodišče. Če ustavno sodišče predlog zavrne, mora biti sklep obrazložen.

*(4) V primeru, ko ustavno sodišče odloči, da se v odločbi ali sklepu ne navedejo osebni podatki udeleženca v postopku, teh tudi ni mogoče razkriti drugim osebam, ki bi jim bil v skladu z določbami tega zakona dovoljen vpogled v spis, **in tudi ne posredovati javnosti.***

Posredovanje navedenih podatkov javnosti tudi ni dovoljeno, preden ustavno sodišče odloči o predlogu iz drugega odstavka tega člena."

I. Pripomba se nanaša na dikcijo, da lahko zaradi varstva zasebnosti udeleženca v postopku ustavno sodišče samo odloči, da se v odločbi ali sklepu ne navedejo osebni podatki udeleženca v postopku ali osebni podatki druge osebe. Z vidika varstva zasebnosti je takšna ureditev pretirana. Iz tega vidika je namreč nepotrebno, da ustavno sodišče dodatno samo, brez predloga prizadetega posameznika, odloči o nerazkritju osebnih podatkov. Predlagana možnost bi bila sprejemljiva le, če bi se nanašala na osebne podatke druge osebe, ne pa udeleženca (predlagatelja oziroma pobudnika). Ocenjujemo namreč, da z vidika varstva zasebnosti povsem zadostuje, da posameznik z namenom zaščite svoje zasebnosti ustavnemu sodišču predlaga nerazkritje njegovih osebnih podatkov. Na tej podlagi predlagamo, da se iz drugega odstavka predlaganega člena črta besedilo »samo ali« in »ali osebni podatki druge osebe«, nato pa se doda nov stavek, tako da se drugi odstavek 38.a člena v celoti glasi:

»Zaradi varstva zasebnosti udeleženca v postopku lahko ustavno sodišče na predlog predlagatelja ali pobudnika odloči, da se v odločbi ali sklepu ne navedejo osebni podatki udeleženca v postopku. Zaradi varstva zasebnosti udeleženca v postopku lahko ustavno sodišče samo odloči, da se v odločbi ali sklepu ne navedejo osebni podatki druge osebe.«

II. Druga pripomba pa se nanaša na četrti odstavek, ki posega v materijo, urejeno v Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja (Ur. l. RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 117/06 – ZDavP2, v nadaljevanju ZDIJZ), in sicer v delu, ki govori o posredovanju odločb in sklepov javnosti. Odločbe in sklepi ustavnega sodišča načeloma predstavljajo informacije javnega značaja. Pri odločanju o tem, ali gre pri odločbah in sklepih **v celoti** za prosto dostopne informacije, ali pa je treba pred javnostjo zavarovati osebne podatke udeležencev v postopku, bi bilo potrebno uporabiti določbe ZDIJZ, ki enovito in sistemsko ureja področje dostopa do informacij javnega značaja. Na ta način bi bilo spoštovano načelo javnosti dela ustavnega sodišča, ki ga kot pomembnega izpostavlja že predlagatelj v obrazložitvi k predlaganemu odstavku. Načelo javnosti dela ustavnega sodišča je zaradi pomena odločitev ustavnega sodišča za delovanje pravne države resnično izjemno pomembno, zato je prav iz tega razloga potrebno dostop do odločb in sklepov ustavnega sodišča obravnavati sistemsko v luči dostopa do informacij javnega značaja. Ta materija je urejena v ZDIJZ. Predlagana ureditev, ki predvideva odločanje Ustavnega sodišča RS o tem, ali se osebni podatki o udeležencu v odločbi ali sklepu ustavnega sodišča ne razkrijejo javnosti, posega v področje dostopa do informacij javnega značaja in predstavlja novo vrsto izjeme, ki bi bila povsem absolutne narave. Po oceni Pooblaščenca uvajanje nove absolutne izjeme od prosto dostopnih informacij ni niti potrebno niti smiselno, saj je zaradi pravne varnosti potrebno čim bolj težiti k enotni ureditvi dostopa do informacij javnega značaja.

Izjeme od prosto dostopnih informacij namreč predstavljajo kategorijo, ki v največji meri zaznamuje normativno ureditev in praktično uporabo ZDIJZ. Določno oblikovane izjeme, ki ne dopuščajo ekstenzivnih interpretacij, so bistvenega pomena za odprto delovanje družbe.

Tolmačenje izjem sodi med najzahtevnejše izzive zavezancev in pritožbenih organov na področju izvajanja normativnih ureditev. Pri dostopu do informacij javnega značaja razlikujemo med dvema kategorijama izjem. Za absolutne izjeme je značilno, da povzročijo zavrnitev dostopa takoj po ugotovitvi, da so podane. Za relativne izjeme pa je značilno, da mora organ pri presoji, ali določen podatek spada med takšne izjeme ali ne, opraviti test javne koristi ali škodni test, s katerim presoja, ali je javni interes po objavi dokumenta večji od interesa, da se dokument ne objavi. Če so izjeme izpeljane absolutno, je treba v vsakem primeru posebej ugotoviti le, ali je podana katera od okoliščin, zaradi katerih je potrebno dostop do posamezne informacije omejiti. Če je takšna okoliščina (izjema) podana, se dostopa ne dovoli, v vseh ostalih primerih pa je treba prosilcu informacijo posredovati. Pri absolutnih izjemah ni potrebno izvajati kakršnegakoli testa. Pri relativnih izjemah je pa potrebno v vsakem primeru ugotoviti, ali gre za eno od predpisanih izjem od dostopa in v vsakem konkretnem primeru pretehtati, ali gre res za upravičeno izjemo ali pa kljub vsemu prevlada pravica do dostopnosti informacij javnega značaja. Prav tako je pomembno, da je seznam izjem čim krajši in da so izjeme normativno oblikovane na takšen način, da se lahko tudi v praksi interpretirajo čim bolj restriktivno. Tako kot vse izjeme, se morajo tudi izjeme od prosto dostopnih informacij razlagati čim bolj ozko oziroma restriktivno.

V luči teh smernic predlagana določba ni ustrezna. Poudariti je treba, da je večina izjem od prosto dostopnih informacij v ZDIJZ relativizirana z določbo III. odst. 6. čl. ZDIJZ. Zakonodajalec je s to določbo vsakomur, ki iz katerihkoli razlogov kot prejemnik koristi javna sredstva, z namenom zagotovitve načel transparentnosti in nadzora nad porabo javnih sredstev zmanjšal krog varovane zasebnosti, in tudi zato je vsakomur, ki želi izkoristiti možnost porabe javnih sredstev, zmanjšana zasebnosti v segmentu porabe javnega denarja. Kot izjema nad izjemo so določene tudi informacije, ki so vezane na opravljanje javne funkcije ali na delovno razmerje javnega uslužbenca (najbolj tipične med njimi so tako plača, delovno mesto, stroški službenih poti), saj je zakonodajalec pomembno zmanjšal krog izjem vseh oseb, ki delujejo v javnem sektorju. Prav tako je večina izjem zrahljana s testom javnega interesa, ki je urejen v II. odst. 6. čl. ZDIJZ. Pri uporabi testa prevladujočega interesa javnosti (ang. *overriding public interest*) je potrebno presoditi, ali je interes javnosti za razkritje informacije javnega značaja lahko močnejši od potencialno storjene škode, ki bi nastala z razkritjem informacije, ne glede na morebitne zakonske omejitve, ki govorijo v prid zapiranja informacij. Takšen test je predviden tudi pri obstoju osebnih podatkov, zato se predlagana določba ne bi smela interpretirati kot samostojna izjema od prosto dostopnih sklepov in odločb ustavnega sodišča.

S spoštovanjem,

Informacijski pooblaščenec
Nataša Pirc Musar, univ.dipl.prav.,
pooblaščenka

Vročiti:

- naslovníku,
- arhiv, tu.

V vednost:

- Ministrstvo za javno upravo, kabinet ministra, Tržaška 21, 1000 Ljubljana

